

та іншим доказам по справі, то оцінка таких доказів є прерогативою судово-слідчих органів, до компетенції яких це віднесено процесуальним законодавством.

Література

1. Закон України «Про судову експертизу» // Відомості Верховної Ради. — 1994.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України // Харків: Право, 2014. — С. 344.
3. *Чередніченко Алла*. Межі компетенції судового експерта-економіста // НЕЗАЛЕЖНИЙ АУДИТОР. — 2012. — № 11. — С. 86–88.
4. *Чумаченко Н. Л.* Межі компетенції судового експерта — економіста при визначенні шкоди, заподіяної державі внаслідок порушення природоохоронного законодавства // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. — 2012. — Вип. 12. — С. 411–415.

Штукар Р.В., студент ОЕФ, 4 курсу,
напрямок підготовки 6.030509 «Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — Булкот Г.В., к.е.н.,
доцент кафедри аудиту

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СТАНДАРТІВ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Основні цілі внутрішньогосподарського контролю на підприємстві для простоти реалізації, посилення та подальшої їх оцінки поділені на цілі формату бізнес-циклу. Бізнес-цикл визначається як сукупність пов'язаних подій або процесів. Часто цикл охоплює певну операцію від її початку і до завершення.

Керівні принципи управління в рамках кожного циклу описані таким чином, аби задовольнити основні цілі системи внутрішньогосподарського контролю та забезпечити виконання зовнішніх вимог, включаючи загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку та відповідні закони і правила.

Тим не менш, фундаментальними критеріями контролю є: конкретні операції проводяться відповідно до загальних або конкретних дозволів управлінського персоналу; конкретні операції належним чином відображаються точними і своєчасними записами; активи і документи підприємства достатньою мірою захищені.

Матриця контролю, що представлена в табл. 1, містить основні вказівки для обробки всіх операцій відповідно до зазначених вище критеріїв контролю.

Таблиця 1

СТРУКТУРА МАТРИЦІ КОНТРОЛЮ

Цілі	Вкладення	Процес	Виробіток
Автори-зація	Чи дозволене джерело?	Чи затверджені процедури?	Що саме було затверджено?
Запис	Чи є він точним/повним? Чи є він своєчасним? Чи є він задокументованим?	Хто це робить? Коли? Чи є процедури послідовними? Чи підлягають вони відшкодуванню? Чи є аналіз з боку керівництва адекватним?	Чи є операція точною і закінченою? Чи присутній аудиторський слід? Чи є аналіз з боку керівництва адекватним? Чи є операція збалансованою?
Охорона / захист	Хто має здійснювати контроль? Чи розділені обов'язки?	Хто має доступ до операцій? Чи розділені обов'язки?	Чи є інформація конфіденційною? Хто має володіти нею?
Перевірка	Чи є джерела власними?	Чи є процедури повністю завершеними? Чи є розслідування і огляд відмінностей адекватними?	Чи правильно вирішені розбіжності? Чи є аналіз з боку керівництва адекватними?

Впровадження стандартів внутрішньогосподарського контролю на підприємстві дозволить вирішити такі завдання:

- приведення у відповідність норм діючих законодавчих актів щодо внутрішньогосподарського контролю та реалізація функції саморегулювання контрольної діяльності;
- забезпечення єдиної методологічної основи контрольної діяльності господарських суб'єктів;
- сприяння в організації чітко структурованої та ефективно діючої системи внутрішньогосподарського контролю підприємства;
- врахування досягнень останніх теоретичних розробок із даних питань і передового досвіду функціонування системи внутрішньогосподарського контролю;
- визначення додаткових умов для урегулювання існуючих і потенційних конфліктів між працівниками на підприємстві

Цілі загального контролю, які застосовуються до всіх бізнес-циклів, повинні бути адаптовані до всіх операцій підприємства, тому потрібно виділити такі основні стандарти внутрішньогосподарського контролю:

1) всі працівники повинні дотримуватися відомчої політики та процедур підприємства;

2) політика підприємства та управлінські процедури мають бути дотриманими всіма підрозділами, які знаходяться під впливом;

3) адекватний розподіл обов'язків і зобов'язань має бути встановлений і підтриманий всіма функціональними підрозділами підприємства: відповідальність за зберігання, операційні та бухгалтерські обов'язки повинні бути розділені аби забезпечити незалежний огляд та оцінку операцій підприємства;

4) жодна особа, прямо чи опосередковано, не може сфальсифікувати або забезпечити фальсифікацію жодного запису, жодної книги чи рахунку підприємства;

5) усі підрозділи повинні розробити систему внутрішньогосподарського контролю для забезпечення того, аби активи і записи підприємства були належним чином захищені від втрати, знищення, крадіжки, зміни або несанкціонованого доступу;

6) записи університету повинні бути підтримані відповідно до встановленої та затвердженої політики зберігання записів;

7) усі операційні підрозділи і установи повинні розробити процедури документування та звітності для оперативного управління будь-якого випадку шахрайства, привласнення або незаконних чи неетичних правил експлуатації.

Отже, можна зробити висновок, що одним із найважливіших факторів системи управління підприємством є саме контроль, адже він забезпечує ефективне виконання функцій персоналу та прогнозування діяльності підприємства у майбутньому. У даному аспекті важливим завданням управлінського персоналу є розробка стандартів внутрішньогосподарського контролю на підприємстві, що дозволили б забезпечити ефективне функціонування системи.

Література

1. Кошкарів С.А. Внутрішньогосподарський оперативний облік і контроль у системі управління діяльністю підприємств: [монографія] / С.А. Кошкарів, П.О. Куцик, В.І. Бачинський. — Чернівці: Золоті литаври, 2012. — С. 249–255.